

„Jezička sposobnost od početka“ – Podsetni list U3 – U5

Saveti za višejezičku komunikaciju u krugu porodice

Dragi roditelji!

Zajedno sa Vama i mi se radujemo rođenju Vašeg deteta.

Vi govorite nemački i / ili druge jezike, tako da Vaše dete ima šansu da odraste sa više jezika. Sigurno ste već razmislili o tome, kojim jezikom bi trebali govoriti sa Vašim detetom. Na sledećim stranicama pružamo Vam važne informacije o uspešnoj višejezičkoj komunikaciji.

Višejezičnost kao šansa

Odrasti sa više jezika nije izuzetak, nego je na celom svetu za većinu ljudi svaki-današnjica. Naučiti više jezika, za Vaše dete znači veliko bogatstvo. Naročito mala deca vrlo lako nauče više jezika, i time nisu preopterećeni. A ni poremećaji u razvoju govora ne pojavljuju se češće nego kod dece koja odrastaju sa samo jednim jezikom. Miljokazi u razvoju govora kod dece, koja odrastaju bilingvalno, ponekad se postižu nešto kasnije. Ali to zakašnjenje se obično brzo nadoknađuje.

Kako da govorim sa svojim detetom?

- **Govorite sa svojim detetom slobodno samo onim jezikom, koji najbolje znate, iako to nije nemački.**

Obično ne predstavlja nikakav problem ako Vaše dete u prvo vreme odrasta koristeći isključivo jedan drugi maternji jezik, i tek nešto kasnije nauči nemački - kao drugi jezik.

- **Ako Vi kao roditelji govorite različite jezike, najbolje je ako svaki od Vas govori sa detetom svojim maternjim jezikom.**

Vaše dete će vrlo brzo naučiti da postoji „mamin jezik“ i „tatin jezik“ i od početka lako može učiti više jezika paralelno. Olakšaćete Vašem detetu da nauči Vaš jezik, ako sa njime na Vašem maternjem jeziku govorite, šalite se, pevate, tešite ga itd.

- **Važno je rano slušati nemački jezik.** Za uspešnu integraciju i kasniji uspeh u školi važno je da Vaše dete dobro

vlada nemačkim jezikom. Zato je potrebno da Vašem detetu rano i često pružite mogućnost da čuje a kasnije i da govori nemački.

Kontakt sa odraslima i decom koja govore nemački, npr. u grupi za malu decu (grupa za igranje - Krabbelgruppe) od velike je pomoći Vašem detetu pri učenju nemačkog jezika.

Poštovanje svojeg maternjeg jezika i nemačkog

U kojoj meri Vaše dete rado i pre svega dobro uči jezike, uveliko zavisi od toga, koliko ceni pojedinačne jezike. Pokazujte Vašem detetu da ste ponosni na Vaš maternji jezik, ali i da je važno poznavati jezik zemlje u kojoj živite. Ukoliko još ne govorite dobro nemački, bilo bi važno da čim pre pohađate kurs nemačkog jezika.

Naime, uspešna višejezičnost je moguća samo ako sve jezike pozitivno cenite i aktivno koristite.

Vaše dete već zna

Deca su od početka mali „stručnjaci za jezike“. Ona već pre rođenja čuju govor. Deca prepoznavaju glas majke i najradije slušaju svoj maternji jezik. Učenju jezika pripada i vikanje, smeh i oblikovanje zvukova. Gugutanje je važan prvi stepen pre prvih reči i počinje u dobi od oko pola godine.

Kako možete pomoći svojem detetu pri razvoju govora

- **Gugučite i govorite sa Vašim detetom.**

U prvoj godini života važno je koristiti jezik u igri i zabavi. Govorite mnogo zajedno sa Vašim detetom. To je moguće i onda ako još ne izgovara reči. Oponašajte glasove, koje Vaše dete izvodi, i pričekajte kako reaguje na to. Tako možete voditi pravi „razgovor“ između Vas i Vašeg deteta – naravno za sada još bez reči.

- **Vizualni kontakt, ponavljanje i dobar naglasak.**

Gledajte u Vaše dete, dok govorite s njim. Govorite polako i jednostavnim rečenicama. Ako važne reči više puta ponovite i te reči posebno naglasite, olakšaćete Vašem detetu da nauči te reči.

- **Recite Vašem detetu kako se zovu stvari koje ga interesuju.**

Posmatrajte pažljivo svoje dete i recite mu kako se zovu stvari koje ga interesuju. Ili pokažite detetu jednu stvar i recite mu kako se zove. Naročito pogodne su situacije kada ste sami sa Vašim detetom, npr. pre spavanja, kod povijanja, za vreme kupanja i igre.

- **Dobro je ako za vreme „razgovora“ sa Vašim detetom isključite radio i televiziju.**

Tada se dete može bolje koncentrisati na ono što govorite. To olakšava učenje govora.